

SVI MI SMO GRAZ

Misao vodilja integracije
grada Graza

graz.at/integration

GRAZ

SADRŽAJ

Preambula	4
Povijesna/istorijska pozadina rada grada Graza na integraciji	8
Participativni nastanak modela integracije u nekoliko faza	12
Četiri premise rada grada na integraciji	18
Načini oblikovanja integracije u Grazu	32
Zadaci Odjela/Odseka za integraciju	36
Impresum	39

PREAMBULA

Mišlju vodiljom „SVI MI SMO GRAZ“

grad Graz želi obnoviti i ojačati svoju predanost raznolikoj gradskoj zajednici i Grazu kao gradu ljudskih prava.

Gradsko vijeće/ skupština grada Graza odlučilo je 2005. godine osnovati Odjel/Odsek za integraciju. Kao jedan od prvih općinskih/ opštinskih odjela/odseka za integraciju u Austriji grad Graz time je preuzeo ulogu predvodnika. Odjel/Odsek za integraciju predstavlja temeljni kamen u gradu Grazu, proglašenom gradom ljudskih prava 2001. godine.

Odjel/Odsek za integraciju već sedamnaest godina aktivno radi na pitanjima integracije i suživota. Tijekom/tokom tog vremena stečeni su znanje i veliko iskustvo te su uspostavljena stabilna partnerstva. Jasno načelo iz tih godina glasi: integracija i zajedništvo mogu uspjeti/uspjeti samo zajedno. Ova vizija temelji se na tim iskustvima i znanju po-

sljednjih/poslednih godina i nadovezuje se na tradiciju Graza kao grada ljudskih prava. Ona čini temelj na koji bi se trebalo postaviti i nadograditi budući rad na integraciji u gradu Grazu.

Grad Graz ovom mišlju vodiljom svjesno/ svesno želi krenuti novim putem.

Misao vodilja se temelji na načelima, tzv. premisama, prema kojima se orijentiraju/ orijentišu rad na integraciji u gradu Grazu te program rada koji se zasniva na istim načelima.

Premise misli vodilje mogu se pronaći u raznim službenim dokumentima grada Graza. To su čvrsta namjera grada Graza (1) za povijesno/istorijsko poimanje/shvaćanje migracija koje priznaju doseljavanje

u urbana područja kao povijesnu/istorijsku normalnost, (2) za gore spomenut grad ljudskih prava, (3) za uvažavanje kulturne i vjerske/verske raznolikosti u Grazu i (4) održivi razvoj da bi se održala/o kvaliteta/kvalitet života u našem gradu za sadašnju, ali i buduće generacije. Premise se međusobno nadopunjuju, upućuju jedna na drugu i sve su jednako važne.

Program rada temelji se na ovim premisama i formulira/formuliše središnja područja rada za sljedećih/sledećih nekoliko godina, ali istovremeno ostavlja dovoljno manevarskog prostora da se fleksibilno može reagirati/reagovati na neočekivane potrebe i situacije.

Pri tome se mi kao Odjel/Odsek za integraciju također želimo u većoj mjeri/meri približiti područjima i perspektivama koje su prije bile manje u centru pažnje. Vidimo se kao odjel/odsek koji neprestano uči, oslanjajući se na dijalog i izgradnju kompetencija. Stoga će se u radnom programu i dalje nalaziti uspješno/uspešno obrađena područja rada, poput poticanja učenja jezika, ali ćemo također dodatno uključiti i nove te društveno aktualne teme poput stanovanja te zaštite okoliša/sredine i klime.

Cjelokupno/celokupno naše djelovanje/djelovanje trebalo bi se voditi sveobuhvatnim i na praksu orijentiranim pristupom koji – kao što je već postalo vidljivo u radu Odjela/odseka za integraciju posljednjih godina – gradsku raznolikost shvaća/shvata kao normalnost, a migracije kao dio/deo urbanog razvoja Graza, u koji su na određeni način uključeni SVI ljudi koji žive u Grazu. Graz bi trebao biti dom za sve ljude koji ovdje/ovde žive. Stoga “MI” u naslovu predstavlja “inkluzivno MI” koje uključuje sve ljude u Grazu i obraća im se na jednak način.

Mišlju vodiljom „SVI MI SMO GRAZ“ grad Graz želi obnoviti i ojačati svoju predanost raznolikoj gradskoj zajednici te Grazu kao gradu ljudskih prava sa svojim savjetodavnim/savetodavnim odborima i institucijama kao i živom integracijskom scenom. Misija koju si je grad Graz postavio 2001. godine kao grad ljudskih prava, predstavlja kontinuirani, nikada dovršeni proces koji se stalno mora iznova usklađivati i promišljati te se mora reflektirati/reflektovati u svakodnevnom životu. Ova samovoljno preuzeta obveza također mora biti dio/deo misli vodilje.

U tom se smislu nadamo da će nam živa integracijska scena u Grazu i dalje pomagati na konstruktivan, kritičan i angažiran/angažovan način.

Grad Graz radi za sve stanovnike i stanovnice Graza i zalaže se za pozitivan suživot.

POVIJESNA/ ISTORIJSKA POZADINA

rada grada Graza na integraciji

Raznolikost karakterizira/ karakterizuje način života u našem gradu

a dodatno je oblikuje doseljavanje iz bližih i daljih krajeva.

Način života koji naš grad Graz čini ugodnim za život i tako dragim karakterizira raznolikost. Tu raznolikost oblikuje doseljavanje iz bližih i daljih krajeva. Neki ovdje/ovde žive generacijama, a neki samo određeno vrijeme/vreme. Oni odlaze dalje, a drugi u Grazu stvaraju sebi novi život.

Svi oni sa sobom donose nova iskustva, životne planove, perspektive, jezike i znanja. Urbanost živi od susreta i sučeljavanja/konfrontacija tih različitih iskustava i perspektiva, stvarnosti života i ideja. Ako se uspijemo međusobno povezati u toj raznolikosti, možemo zajedno stvarati nove i inovativne stvari.

Od 1990-ih grad se aktivno bavio time kako se nositi s tom raznolikošću uvjetovanom/

uslovljenom migracijama. Tako je 1995. došlo do institucionalizacije sadašnjeg Savjeta/Saveta za migrante. Od 2000-ih radi se na provedbi/sprovedbi projekta Graza kao grada ljudskih prava, a 2007. osnovan je Savjet/Savet za ljudska prava grada Graza. Da bi se daljnji rad grada u vezi s migracijama i integracijom mogao sustavno/sistematski planirati i koordinirati, grad Graz je 2001. naručio stručnu studiju u kojoj je, između ostalog, preporučeno osnivanje odjela/odseka za pitanja integracije. 2003. godine radna skupina/grupa sastavljena od predstavnika lokalnih udruženja, organizacija i stručnjaka izradila je koncept jednog takvog odjela/odseka, koji je 2004. godine odobrilo gradsko vijeće/veće. Od 2005. godine Odjel/Odsek za integraciju nadležan je za promicanje i razvoj projekata i strategija te za rad s javnošću i podizanje svijesti/svesti o integraciji.

U prvih nekoliko godina fokus odjela/odseka bio je na umrežavanju i promicanju interkulturalnih susreta kao i na poticanju učenja jezika.

Strategijom integracije iz 2010. naglasak se stavlja na poticanje jednakih mogućnosti i usvajanje njemačkog/nemačkog jezika. Idućih godina proširena je ponuda učenja jezika i obrazovnih sadržaja. Osobito otako je odjel/odsek 2013. godine uključen u Odjel/odsek za obrazovanje i integraciju, što je omogućilo usko povezivanje s pitanjima obrazovanja i jezika, čime su ostvareni važni sinergijski učinci.

Integracijskom strategijom 2015.-2020. Odjel/Odsek za integraciju svojim se radom sve više usmjerava/usmerava na sudjelovanje/saradnju i aktivnu participaciju pojedinaca

i navodi pet takozvanih "stupova/stubova" integracije: jezike, prava i obveze, kulturu i vrijednosti/vrednosti, međureligijski dijalog i identifikaciju.

U kontekstu izbjegličke/izbegličke krize u 2015. godini Odjel/Odsjek za integraciju se od 2016. sve više bavi i pitanjima izbjeglištva/izbeglištva kao i s pitanjima i temama u gradu povezanima s time: važan dio/deo toga čine umrežavanje i prijenos/prenos informacija.

Od 2017. godine Odjel/Odsek za integraciju bavi se i pitanjem „dobrovoljnog angažmana“ kroz koji se usluge grada u ovom području dalje razvijaju i nude u paketu. Tako paket Novi u Grazu (Neu-in-Graz) od samog uvođenja predstavlja paket kontinuiranih usluga Odjela/Odseka.¹

Odjel/Odsek za integraciju od 2005. radi na koordinaciji i realizaciji mjera/mera integracije

kao i na promicanju integracije i sudjelovanja/učestvovanja svih ljudi koji žive u Grazu.

¹ Opsežan opis nastanka i daljnjeg razvoja Odjela/odseka za integraciju kao i promjena/promena integracijskih/integracionih strategija grada Graza može se naći u publikaciji povodom jubileja „Integracija. Zajedno. Oblikovati. 15 godina Odjela/Odseka za integraciju grada Graza“ (grad Graz 2021.).

PARTICIPATIVNO NASTAJANJE

misli vodilje integracije u nekoliko faza

Kod pitanja o dobrom suživotu

i jačanju društvene kohezije potrebna su zajednička rješenja/rešenja i pristupi. Sudjelovanje/učestvovanje omogućava suodlučivanje i jača identifikaciju.

Grad Graz zalaže se za poticanje sudjelovanja/učestvovanja svih ljudi koji žive u Grazu u razvoju i provedbi/sprovedbi mjera/mera za zajednički život u različitosti.² Sudjelovanje/učestvovanje omogućava suodlučivanje i identifikaciju.

Sudjelovanje/učestvovanje osoba/lica na koja se to odnosi potiče pronalaženje rješenja/rešenja usredotočenih na potrebe, osnažuje i osposobljava dotične osobe/lica da artikuliraju/artikulišu i traže ispunjenje svojih interesa, jača osjećaj/osećaj odgovornosti i nadležnosti u provedbi/sprovedbi konkretnih mjera/mera kod uključenih

te povećava kvalitetu/kvalitet izrađenih rješenja/rešenja korištenjem različitih izvora znanja. Posebno su kod pitanja dobrog suživota i jačanja društvene kohezije potrebna zajednička rješenja/rešenja i pristupi, uključivanjem različitih perspektiva i pristupa različitih skupina/grupa stanovništva.

Proces razvoja ove misli vodilje stoga je osmišljen i proveden što je moguće više participativno.

Proces participativnog razvoja ove misli vodilje trajao je ukupno dvije/dve i pol/ po godine. U ovaj proces bili su uključeni stručnjaci iz prakse, znanosti/nauke i uprave, predstavnici samoorganiziranih

² Vidi i smjernice/smernice za sudjelovanje/učestvovanje građana Graza https://www.graz.at/cms/teil/10327256/7765198/Leitlinien_fuer_die_Buergerinnen_participation.html

udruga/udruženja migranata, nevladinih organizacija i raznih gremija. Stanovništvo Graza moglo se uključiti u obliku online ankete.³ Čitav proces je tim Odjela/Odseka za integraciju dokumentirao, sažeo i analizirao ga zajedno s vanjskom/eksternom stručnjakinjom znanstvenicom/naučnicom na redovnim sastancima.

Savjet/savet za migrante bio je na različite načine stalno uključen u proces – s jedne strane isti je igrao ulogu stručnjaka za tematski specifična pitanja u okviru intervjua i priredaba, a s druge strane bio je na raspolaganju Odjelu/Odseku kao središnji mrežni partner u razvoju ove misli vodilje. Proces je podijeljen/podeljen u nekoliko koraka.⁴ Početkom ljeta/leta 2020. godine, a u povodu 15. obljetnice/godišnjice Odjela/Odseka za integraciju i isteka integracijske strategije 2020. godine, održane su prve dvije/dve utopijske radionice sa stručnjacima i predstavnicima nevladinih organizacija u kojima su se interaktivnim vježbama/vežbama i igranjem uloga osmislile kreativne utopije za Graz. Pri tome je cilj bio razmišljati “izvan okvira” i uključiti nova područja i metode budućeg rada na integraciji.

³ Široka uključenost različitih skupina/grupa slijedi/sledi mišljenje Savjeta/Saveta za migrante iz 2015. godine kojim se potaknulo da se u izradu smjernica/smernica gradske integracijske politike uključi što je moguće više različitih aktera te predstavnika civilnog društva.

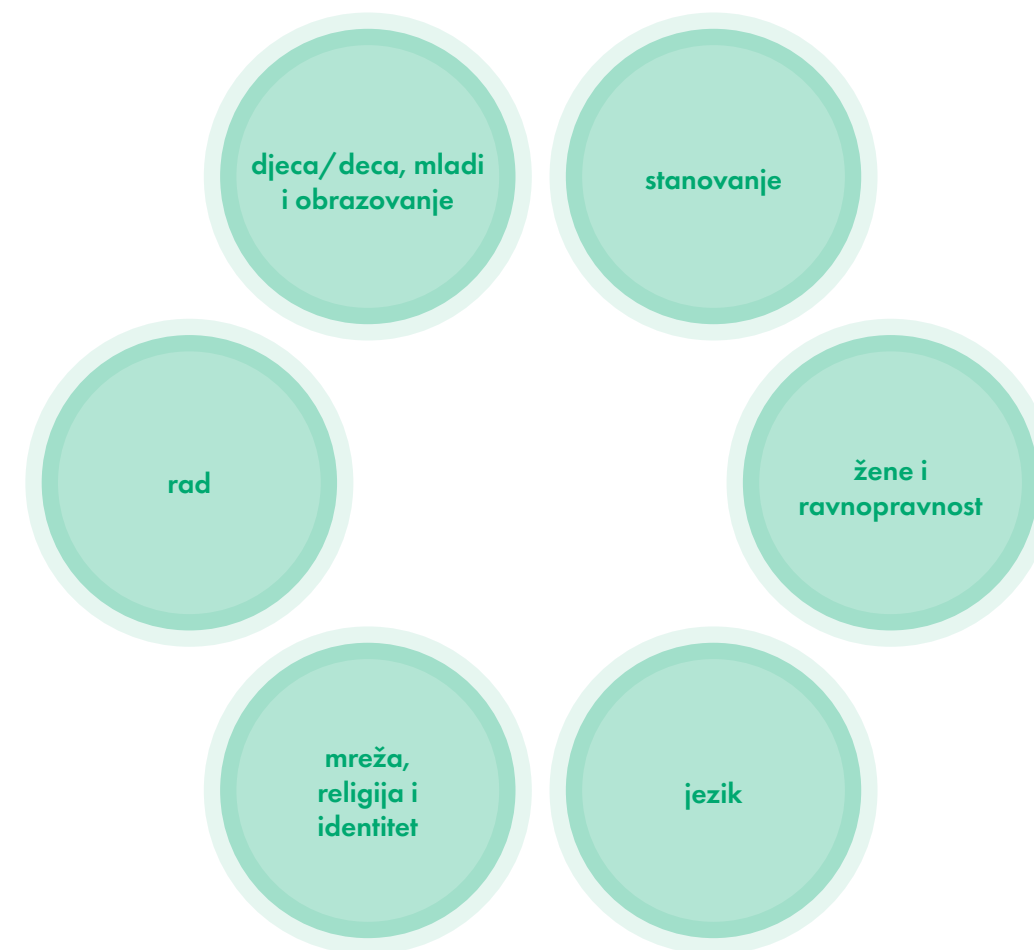
⁴ Zbog pandemije virusa Covid-19 tijekom/za vreme participativnog procesa bile su potrebne određene promjene/izmene glede vremena i lokacija poput pomicanja radionica u ljeto/leto, kada su zakonski propisi postali blaži, a moralo se provesti i online anketiranja stanovništva grada Graza.

⁵ Područja aktivnosti su: djeca/deca, mladi, obrazovanje; jezik; žene i ravnopravnost; rad; mreža, religija, identitet; stanovanja kao dodatno područje koje su uveli stručnjaci.

U proljeće/proleće 2021. tim Odjela/odseka za integraciju izradio je na temelju ideja, proizašlih iz prethodnih radionica, pregled trenutnih i mogućih područja rada Odjela/Odseka. Pri tome su se analizirali/analizovali aktualni izazovi i nova moguća tematska područja. Iste godine Odjel/Odsek je naručio istraživanje stanja stvari pod nazivom “Integracija u fokusu”. U sklopu ove studije na temelju aktualnih podataka i izvješća/izvještaja te razgovora sa stručnjacima utvrđeno je trenutno stanje u šest područja djelovanja. Iz toga su izvučeni odgovarajući zaključci.⁵

15 anketiranih stručnjaka koji se u različitim institucijama bave pitanjima migracija i integracije u Grazu odgovarali su općenito/uopšteno na pitanja o socijalnoj integraciji stanovnika Graza s migracijskom pozadinom, a onda i na pitanja o specifičnom području djelovanja u skladu s njihovom strukom.

Integracija u fokusu: utvrđivanje postojećeg stanja u šest područja djelovanja/delovanja

Osim toga provedena je višejezična⁶ online anketa stanovništva u kojoj se osobama/li-cima starijim od 15 godina s prebivalištem u Grazu postavljalo pitanja o suživotu u Grazu. U anketi koja je trajala devet tjedana/sedmica stanovnici Graza sveukupno su ispunili 1.626 upitnika. Dodatno je u okviru istraživanja stanja izrađen prijedlog/predlog budućeg praćenja podataka.⁷

Odjel/Odsek je prikupio rezultate prethodnih priredaba kao i istraživanja stanja te ih uz pomoć stručne znanstvenice/ naučnice analizirao/analizovao u skupnom pregledu. Nadovezujući se na to skicirana je misao vodilja u osnovnim crtama te je definirana/definirana prva grupa tema za radni program.

U dijalogu u srpnju/julu 2022., gotovo 40 sudionika/učesnika (predstavnik Saveta za migrante i ljudska prava, predstavnik lokalnih nevladinih organizacija, organizacija s kojima surađuju/sarađuju te iz uprave i politike⁸) predstavilo je osnovna načela misli vodilje, odgovaralo na pitanja o njoj i propi-

tivalo procjenu/procenu sadržaja. Nakon toga su u skupinama/grupama sudionici/učesnici dviju radionica koje su se paralelno održavale obrađivali dvije/dve teme „Stanovanje i migracije“ i „Generacije u dijalogu“. Na početku su im stručnjaci dali stručne informacije o trenutnoj situaciji, nakon čega su sudionici/učesnici izradili vizije i ciljeve koristeći participativni i kreativni pristup. Rezultati ovih radionica mogu se naći u programu rada kao nove perspektive i područja djelovanja/delovanja.

Konačni rezultati cjelokupnog/celokupnog procesa sada postoje u obliku ove misli vodilje te programa rada.

⁶ Online anketa može se pogledati na njemačkom/nemačkom, engleskom, hrvatskom/srpskom, turskom, rumunjskom, perzijskom i arapskom jeziku.

⁷ Sažetak/rezime izvješća/izveštaja možete naći na stranici [graz.at/integration](https://www.graz.at/integration)

⁸ Sudjelovali/učestvovali su (abecednim redom): Afro-azijski institut, Agencija za borbu protiv diskriminacije, Radna zajednica Mladež protiv nasilja i rasizma, Caritas Steiermark, Danaida, Deutsch und Mehr, Europski obrazovno-istraživački centar za ljudska prava i demokraciju/demokratiju, Mirovni ured, gemmal, Pravobraniteljstvo/Pravobranilaštvo za jednako/ravnopravno postupanje, IKEMBA, Odjel/Odsek za integraciju, InterACT, ISOP, Savjet/Savet za ljudska prava, Mentorius, Odbor za migrante, Pronegg & Schleich socijalne službe, Sindbad, gradski vijećnik/odbornik Krotzer, Ured gradskog vijećnika/odbornika Krotzera, Zebra.

2020.

Utopijske radionice

2020.

Bilanca u okviru publikacije “Integracija. Zajedno. Oblikovati.”

2021.

Klauzura Odjela/odseka za integraciju

2021.
–
2022.

Anketa o stanju s intervjuima stručnjaka i online anketa stanovništva

2022.

Dijalog-Priredba „SVI MI SMO GRAZ“

ČETIRI PREMISE

rada na integraciji u gradu

Grad Graz svoj rad na integraciji temelji na četiri načela.

Posljednjih/poslednjih 25 godina
Graz se u brojnim inicijativama,
dokumentima i izjavama bavio različitim
aspektima
i aktualnim izazovima urbanog društva.

Na temelju tih načela
formulirane/formulisane su četiri premise
za rad na integraciji
u gradu Grazu.

PRVA PREMISA

Povijesna/istorijska
svijest/svest grada Graza
o migracijama

Graz je oduvijek/ oduvek bio i ostao mjesto/ mesto

koje obilježavaju/obeležavaju različita
migracijska kretanja.

**Grad Graz je svjestan/svestan
povijesne/istorijske dimenzije i
značaja migracijskih kretanja za
razvoj Graza. Graz je oduvijek/
oduvek bio i i ostao, baš kao i gradovi
diljem svijeta/sveta, mjesto/mesto
obilježeno/obeleženo doseljavanjem.**

Zbog ovog “povijesnog/istorijskog normalnog slučaja migracija”,⁹ koji je opisan i u Povijesnom/Istorijskom godišnjaku grada Graza za 2022. i s time povezanog priljeva/priliva različitih ljudi iz različitih regija i zemalja u Graz, dolazi do susretanja različitih perspektiva, znanja, životnih iskustava i sposobnosti.

Najrazličitiji akteri oblikuju u gradu ovu raznolikost prema svojim predodžbama/predstavama. Na ovaj proces oblikovanja utječu/utiču aktualni društveni diskurs, postojeći pravni sustav/sistem, političke strukture, norme i ideje.

Općenito/generalno vrijedi/vredi da se prilikom suočavanja s raznolikošću u gradu stvaraju vrlo dobre prilike za učenje.

Raznolikost sama po sebi predstavlja kulturne, gospodarske/privredne i društvene resurse koji služe daljnjem razvoju pojedinca i društva u cjelini/celini.

⁹ Bouvier, F. et al. (2022): Einleitung. In: ibid. (Hg.): Migrationsraum Graz. Historisches Jahrbuch der Stadt Graz. Leykam: Graz, str. 12.

DRUGA PREMISA

Graz, grad ljudskih prava

Ljudska prava predstavljaju temelj

za sve mjere/mere u području
rada na integraciji u gradu Grazu.

Graz se u svojoj Izjavi o ljudskim pravima iz 2001. obvezao da će se u svom radu voditi međunarodnim ljudskim pravima¹⁰, a u tome će pomagati Savjet/Savet za ljudska prava grada Graza.

Grad Graz slijedi/sledi ovaj cilj u suradnji/saradnji s Europskim/Evropskim obrazovno-istraživačkim centrom za ljudska prava i demokraciju/demokratiju (ETC), koji je također i ured/ biro Savjeta/Saveta za ljudska prava koji vodi tamo smješteni/smešten UN-ESCO-ov centar za promicanje ljudskih prava u općinama/ opštinama i regijama. Ovu zadaću podupiru brojne institucije u gradu, poput Štajerskog ureda/biroa za suzbijanje

diskriminacije i Ureda/Biroa za mir u Grazu te mnoge druge.

Ljudska prava predstavljaju stoga za grad Graz i temelj za sve mjere/mere u području rada na integraciji i priznavanja migracijskih biografija.

Poseban fokus u provedbi/sprovedbi ljudskih prava je na informiranju/informisanju djece/dece i mladih o ljudskim pravima, a potom i o dječjim/dečjim pravima, međugeneracijskom dijalogu, osmišljavanju rodno ravnopravnog grada Graza, radu na suzbijanju rasizma te zastupanju i uvažavanju interesa migranata, izravno i putem Savjeta/Saveta za migrante.

¹⁰ Europska/Evropska konvencija o ljudskim pravima i Povelja Europske unije o temeljnim pravima/Evropske unije o osnovnim pravima smatraju se posebno važnim dokumentima o ljudskim pravima u Europi/Evropi.

Dječja/dečja prava u Grazu

Grad Graz priznaje UN-ovu Konvenciju o pravima djeteta/deteta i time dijeli/deli viziju da se “prava djece/dece svjesno/svesno žive u svim društveno relevantnim socijalnim sustavima/sistemima.”¹¹. U skladu s tim je u okviru rada grada Graza na integraciji fokus na poštivanju prava djece/dece migrantskog podrijetla/porekla.

Rodno ravnopravni grad Graz

Grad Graz od 2012. godine priznaje i provodi/sprovodi Europsku/Evropsku povelju o ravnopravnosti žena i muškaraca. Pri tome se obvezao poticati jednakost žena i muškaraca i suzbijati svaku diskriminaciju i zakidanje. Grad Graz se isto tako obvezao na primjenu/primenu načela prevencije i suzbijanja rodnog i spolnog nasilja (2009.). Ova načela rodno ravnopravnog grada moraju se uvažavati u svim mjerama/merama u području rada na integraciji i priznavanju migracijskih biografija u gradu Grazu. Na taj način treba osnažiti djevojčice/devojke i žene u njihovom samoodređenju i promicati pravdu za sve spolove sa i bez migracijskog podrijetla/porekla .

Koalicija europskih/evropskih gradova protiv rasizma

Stanovništvo Graza je raznoliko. Ljudi s migracijskom pozadinom njegov su važan dio/deo. Rasizam slabi demokratske vrijednosti/vrednosti raznolikog društva i ugrožava miran suživot. Grad Graz je od 2006. član Koalicije europskih/evropskih gradova protiv rasizma i time se obvezuje učinkovito se zalagati protiv rasizma, diskriminacije i ksenofobije. 2023. godine grad Graz obnovio je svoj akcijski program u 10 točaka/tačaka uz sudjelovanje/saradnju Savjeta/Saveta za migrante.

Savjet/Savet grada Graza za migrante i

Savjet/Savet za migrante kao zastupnik političkih interesa stanovnika grada Graza s državljanstvom trećih zemalja savjetodavno/savetodavni je tijelo/organ za gradsku politiku i važan partner u osmišljavanju i provedbi/sprovedbi rada na integraciji u Grazu. On čini informacijsko središte za migrante u vezi sa svim pitanjima važnim za grad, sastavlja stajališta o projektima i mjerama/merama integracije koje financira/finansira grad i zastupljen je u svim političkim odborima i u Savjetu/Savetu za ljudska prava.

Savjet/ Savet za migrante grada Graza

sebe smatra stručnim savjetodavnim/savetodavnim odborom i kooperacijskim partnerom u osmišljavanju i provedbi/sprovedbi integracije.

¹¹ Ujedinjeni narodi (1989): Konvencija o pravima djeteta/deteta, New York, 20. studenog/novembar 1989, stanje: 14. svibnja/maja 2022. https://www.unicef.de/_cae/resource/blob/194402/3828b8c72fa8129171290d21f3de9c37/d0006-kinderkonvention-neu-data.pdf

TREĆA PREMISA

Uvažavanje kulturne i
vjerske/verske raznolikosti

Grad Graz obvezao se

na očuvanje svoje kulturne baštine te je od 1999. na UNESCO-vom/Uneskovoju popisu/listi svjetske/svetske baštine.

Grad Graz poštuje vrijednost/vrednost kulturne, jezične/jezičke i vjerske/verske raznolikosti. Tako se grad Graz od 1999. nalazi na UNESCO-vom/Uneskovoju popisu/listi svjetske/svetske baštine i obvezao se na očuvanje svoje kulturne baštine.

Nadalje, Graz je grad jezične raznolikosti i istinske višejezičnosti. Grad je partner jezične mreže u Grazu i zajedno s njom poduzima akcije i inicijative za poticanje višejezičnosti.

Grad Graz uvažava vjersku/versku raznolikost i to izražava poticanjem međureligijskog dijaloga. Tako se u suradnji/saradnji s Međureligijskim odborom grada Graza i službom "ComUnitySpirit", koja se nalazi u okviru Afro-azijskog instituta, realiziraju razni projekti i inicijative. Važan temelj za to predstavlja Deklaracija o međureligijskom dijalogu koju je grad Graz potpisao 2013. godine. Njome se zalaže za uzajamno razumijevanje/razumevanje, uzajamno priznavanje, pomirenje, uvažavanje i suradnju/saradnju među religijama i kulturama i služi kao vodič za miran međureligijski i interkulturalni suživot u Grazu i Europi/Evropi.

ČETVRTA PREMISA

održivi razvoj u Grazu

Dimenzije održivog razvoja

moraju se uzeti u obzir i kod mjera/mera za osmišljavanje rada na integraciji u gradu.

Grad Graz¹² se u skladu s Agendom 2030 Ujedinjenih naroda obvezao na provedbu/sprovedbu 17 spomenutih ciljeva održivog razvoja i, između ostalog, posebno se fokusira na cilj 11: „Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, otpornim i održivim“¹³.

Da bi se osigurala/obezbedio kvaliteta/kvalitet života budućih generacija, potrebni su klimatski prihvatljivi, socijalni i održivi gradovi. Stoga treba uzeti u obzir sve dimenzije

održivog razvoja - bilo da se radi o socijalnim, kulturnim, gospodarskim/privrednim, ekološkim ili institucionalnim - u svim političkim mjerama/merama, pa shodno tome i u mjerama/merama za oblikovanje rada na integraciji, kako bi svi ljudi koji sada žive u Grazu i koji će u budućnosti živjeti/da žive ovdje/ovde mogli naći iste resurse i mogućnosti za oblikovanje svog života.

¹² Vidi u vezi s time program ekološkog grada Graza (2017.): https://www.umwelt.graz.at/cms/documents/10283128_6703492/af81c930/ÖKOSTADT_Graz_170130.pdf

¹³ Opća/Opšta skupština Ujedinjenih naroda (2015.): Transformacija našeg svijeta/sveta: Agenda održivog razvoja do 2030., New York, 25. rujna/septembra 2015. <https://www.un.org/Depts/german/gv-70/band1/ar70001.pdf>

INTEGRACIJA JE INTERDIS- CIPLINARNA MATERIJA

Da bismo uspješno/uspešno oblikovati suživot u različitosti u Grazu, potrebno je osnovno razumijevanje/razumevanje pitanja migracija i njihove višedimenzionalnosti.

Formulirane/Formulisane premise predstavljaju okvir za orijentaciju unutar kojeg treba osmisliti mjere/mere vezane uz migraciju i integraciju u gradu Grazu. Sukladno tome treba prilikom provedbe/sprovođenja ovih mera uključiti povijesnu/istorijsku perspektivu, poštivati ljudska prava s fokusom na rodnu pravednost, prava djece/dece i

međugeneracijski dijalog, zauzeti jasan stav prema rasizmu i diskriminaciji bilo koje vrste, gledati na ciljeve održivog razvoja s perspektive budućnosti i poštivati jezičnu, kulturnu i vjersku/versku raznolikost.

Četiri premise rada na integraciji grada Graza međusobno se nadopunjuju i ujedno se međusobno nadograđuju. Tako, primjerice/na primer, uvažavanje kulturne i vjerske/verske raznolikosti počiva na povijesnom/istorijskom razumijevanju/razumevanju stvarane i razvijene urbane raznolikosti. Nadalje, osvješćivanje značenja ljudskih prava postavlja okvir za to da svi ljudi trebaju sudjelovati/učestvovati u zajedničkoj brizi i održavanju naših resursa. Gore su grafički prikazane međusobne veze između četiriju premisa. Osim toga, kulturna i vjerska/verska raznolikost može se ostvarivati samo u kombinaciji sa zaštitom ljudskih prava ravnopravno, bez diskriminacije i s kritičkim stavom prema rasizmu.

PUTOVI OSMIŠLJAVANJA

integracije u gradu Grazu

Grad Graz u svom radu na integraciji koristi sljedeće/ sledeće pristupe:

MISAO VODILJA INTEGRACIJE. SVI MI SMO GRAZ.

Na temelju opisanih premisa grad Graz koristi sljedeće/sledeće pristupe u svom radu na integraciji:

Poticanje sudjelovanja/učestvovanja

Nadređeni cilj grada Graza je omogućiti sudjelovanje/učestvovanje ljudima s migracijskom pozadinom i bez nje. Pod sudjelovanjem/učestvovanjem se podrazumijeva/podrazumeva ravnopravna mogućnost sudjelovanja/učestvovanja u različitim društvenim sferama. U gradu Grazu to se odnosi na različite ponude u području obrazovanja, tržišta rada, slobodnog vremena itd. Mjere/mere se poduzimaju u onim područjima u kojima se za ljude s migracijskom pozadinom pojavljuju prepreke najrazličitijih vrsta. Pružanje informacija i mogućnost načelne orijentacije čine pri tome osnovu/osnov za daljnje konkretne mogućnosti sudjelovanja/učestvovanja u društvu koje se nadovezuju na to.

Omogućavanje participacije

Temelj za sveobuhvatno sudjelovanje/učestvovanje su pravno i opće/opšte društveno priznanje i participacija. Participacija bi svima koji žive u Grazu trebala dati priliku da sudjeluju/učestvuju u konkretnom oblikovanju rada na integraciji. Mogućnosti sudjelovanja/učestvovanja trebaju se transparentno komunicirati na van i poticati, također i s obzirom na smjernice/smernice za sudjelovanje/učestvovanje građana grada Graza.

U skladu s tim trebaju svi ljudi u Grazu bez obzira na mjesto/mesto rođenja, podrijetlo/poreklo, dob, spol, invaliditet, materinski/materinji(e) jezik(e) ili vjersku/versku pripadnost, naći mogućnosti da se uključe u koncipiranje i provedbu/sprovedbu mjera/mera za oblikovanje suživota u različitosti u Grazu, kao naprimjer/na primer u obliku rada u udruzi/udruženju, volonterskog rada, u okviru svog zanimanja u području obrazovanja, kulture, zdravstva ili socijale, u znanosti/nauci, kao gospodarstvenik/privrednik ili predstavnik nekih tijela/organ ili kao pojedinci koji žive u Grazu.

Partnerska suradnja/saradnja

Rad na integraciji na lokalnoj razini/nivou i nadalje treba omogućiti i provoditi/sprovoditi kroz suradnju/saradnju s različitim akterima iz integracijskog sektora i civilnog društva. U tu se svrhu održavaju i proširuju postojeće mreže s nevladinim organizacijama i zastupnicima interesa te stručnim tijelima/organima, a volonterima i nevladinim organizacijama pruža se podrška u njihovom radu. Posebna se pozornost/pažnja i nadalje poklanja zajedničkoj izradi projekata i mjera/mera u skladu s potrebama. Središnji partner Odjela/odseka za integraciju je Savjet/Savet za migrante grada Graza koji službeno zastupa interese stanovnika Graza s državljanstvom trećih zemalja.

Senzibilizacija i prevencija

Grad Graz ima za cilj da javnu svijest/svest i svijest/svest u gradu Grazu kao domovini jača u tom smjeru/pravcu da su migracije povijesni/istorijski i aktualni dio/deo Graza.

Posredovanje i jačanje interkulturalne kompetencije na administrativnoj razini/nivou ovdje/ovde igra ključnu ulogu. Na ovaj se način informiraju službe u gradu Grazu i pruža im se podrška da u svom vlastitom području rada uzmu gradsku raznolikost u obzir i koriste ju kao interdisciplinarnu materiju i da jačanju svoje interkulturalne kompetencije.

Drugi bitan dio/deo ove senzibilizacije javnosti je preventivni rad u pogledu diskriminacije, rasizma, antisemitizma i fundamentalizma. Na taj način treba djelovati/delovati protiv antidemokratskih tendencija i stvoriti svijest/svest da su diskriminacijski mehanizmi i strukture još uvijek/uvek moćni i reproduciraju nepravde protiv kojih se treba boriti.

Cilj je da se zajednički pozitivno oblikuje zajednički život u različitosti i da se različitost iskoristi kao resurs od kojeg svi imaju koristi.

Reakcija na trenutne izazove

Migracijski fenomeni puni su raznih nijansi i višeslojni. Ovisno o vrsti i pozadini migracije pojavljuju se različita tematska područja u kojima su potrebne mjere/mere kako bi se ispunile premise rada na integraciji u gradu Grazu. U skladu s tim grad Graz zadao si je cilj da na migracijske fenomene reagira/reaguje fleksibilno prema situaciji i u skladu

s potrebama. Grad Graz je pri tome uvijek/uvek svjestan/svestan da to može rezultirati različitim oblicima rada na integraciji, ovisno o migracijskom fenomenu i cjelokupnoj/celokupnoj društvenoj situaciji.

Za bolje razumijevanje/razumevanje ovih fenomena traži se doprinos neovisnih/nezavisnih stručnjaka iz znanosti/nauke i prakse. Središnji izvori znanja su aktualna znanstvena/naučna istraživanja i studije kako bi se aktualni izazovi i područja rada mogli brzo i objektivno identificirati/identifikovati. Poticanje i naručivanje znanstvenih/naučnih radova u okviru ovih područja djelovanja/delovanja dio/deo je rada grada Graza na integraciji da bi se mogle pokrenuti dobro utemeljene i odgovarajuće mjere/mere. U tu svrhu grad Graz se također posebno oslanja na blisku suradnju/saradnju i koordinaciju s različitim akterima iz prakse da bi se razvila i implementirala konkretna i lokalno usklađena rješenja/rešenja i mjere/mere.

Odjel/ Odsek za integraciju nadležan je za realizaciju

misli vodilje i programa rada koji se bazira na njoj.

Odjel/Odsek za integraciju nadležan je kao glavno tijelo/organ za realizaciju misli vodilje integracije kao i programa rada koji se bazira na njoj svojim cjelokupnim/celokupnim radom i ciljevima uz poštivanje premisa.

Osim toga, zadaća/zadatak je Odjela/odseka za integraciju da na temelju dijaloga sa stručnjacima, umreženim partnerima i ljudima s migracijskom pozadinom koji žive u Grazu, politici predloži proširenje područja djelovanja/delovanja i pripadajućih mjera/mera.

Odjel/Odsek za integraciju u skladu s tim djeluje kao sučelje/interfejs između gradske uprave i organizacija, udruga/udruženja, interesnih društava i udruga/udruženja za

samozastupanje, stručnjaka, inicijativa i skupina/grupa kao i svih zainteresiranih stanovnika Graza s migracijskom pozadinom i bez nje. On ukazuje na trenutne potrebe i mogućnosti djelovanja/delovanja grada s obzirom na misao vodilju integracije te inicira projekte i mjere/mere u području migracija i integracije radi promicanja dobrog suživota. Aktivno se bavi odnosima s javnošću i senzibiliziranjem javnosti sudjelovanjem/učestovanjem u događanjima te objavljivanjem informativnih materijala i publikacija. Osim toga samostalno provodi/sprovodi ponudu usluga, projekte i događanja u ovom području rada.

Odjel/Odsek za integraciju nadležan je za usklađivanje i obradu financijskih/finansijskih potpora/podrški za projekte i mjere/mere organizacija, udruga/udruženja i

ZADACI

Odjela/odseka za integraciju

inicijativa u području integracije, a koje služe ostvarenju misli vodilje integracije i odgovarajućeg programa rada grada Graza. Pri tome je grad Graz kao općina/opština jedan od nekoliko sudionika/učesnika u području financiranja/finansiranja mjera/mera iz ponuda kojima se promiče integracija. I druga javnopravna tijela/organi sa zakonskim ili dobrovoljnim uslugama također utječu/utiču na gradske mjere/mere integracije, kao što su npr. institucije civilnog društva i dobrovoljne organizacije i inicijative s mogućnostima financiranja/finansiranja

izvan javnog sektora (npr. donacije). /Odjel/Odsek za integraciju stoga se zalaže za umrežavanje, dijalog i usklađivanje da bi se osmislile ponude što je moguće točnije i u skladu s potrebama.

Grad Graz vidi integraciju kao interdisciplinarno pitanje koje bi po mogućnosti sve službe trebale uzimati u obzir. To znači da se gradska raznolikost odnosi na sve službe u gradu Grazu i da ona interno utječe/upliviše i mnogo šire od usluga i mera Odjela/Odseka za integraciju.

SVI SMO MI GRAZ.
Misao vodilja integracije grada Graza

Vlasnik medija i izdavač
Grad Graz, Odjel/Odsek za integraciju
Keesgasse 6, 8010 Graz
integrationsreferat@stadt.graz.at

Znanstvena/Naučna priprema i praćenje
Mag.^a phil. Petra Wlasak MA, MAS, PhD

Odgovornost za sadržaj
Mag.^a Kavita Sandhu, BA MA
Voditeljica/vođa Odjela/Odseka za integraciju

Voditelji/Vođe projekta
Aleksandra Lambrecht
Odjel/Odsek za integraciju

Lektura
Nina Wurzer, BA MA

Slika na naslovnici
iStockphoto/Rawpixel

Prijelom/prelom i grafika
achtzigzehn,
Konzept & Gestaltung GmbH
Andreas-Hofer-Platz 15, 8010 Graz
član Holdinga Graz

Tisak/Štamparija
Druckhaus Scharmer GmbH
Europastraße 42, 8330 Feldbach

1. izdanje 2023.

Grad Graz
Odjel/Odsek za obrazovanje i integraciju
Referada za integraciju
Keesgasse 6, 8010 Graz

Tel.: 43 316 872-7481
integrationsreferat@stadt.graz.at

graz.at/integration